

dige, praktiske Mænds Undersøgelse, men ogsaa for den Veiledning, som i saa Henseende kan faas fra Videnskabens Side. Det vil dernæst være Dem vitteligt, at de Dele af vort Land, der have lidt den største Skade, ere Maribo Amt, navnlig dets Sydgrænse, enkelte Dele af Svendborg Amt, navnlig Vro, tildels Langeland og adskillige af de Der, som ligge Syd for Fyen, og endelig, navnlig for Havnenes Vedkommende, Bornholms Amt. Jeg tillod mig før at udtale, at det endnu ikke var mig eller overhovedet noget Menneffe muligt at angive Skadens Beløb i Penge, ikke engang tilnærmelsesvis, og jeg tror, at der, saalænge dette ikke er Tilfældet, hverken fra Regjeringens eller fra Rigsdagens Side kan tages nogen Bestlutning, om og hvorvidt der overhovedet vil blive Spørgsmaal om fra Statskassens Side at erstatte den Skade, som er bleven anrettet. Jeg finder Anledning til her at udtale en Naastømmelse, som jeg holder mig overbevist om deles af alle de ærede tilstedeværende Medlemmer; af, at Befolkningen selv har taget en saa virksom Del i at komme til Hjælp, at der synes at være god Grund til at lade denne Virksomhed udvikle sig i det Forhold, den vil, før der bliver Spørgsmaal om fra Statens Side at skride til Stadeserstatning. Den Opgave, om hvis Beskaffenhed der imidlertid allerede foreligger Oplysninger, og som synes tilstrækkelig at egne sig for Medvirkning fra Regjeringens Side, ligesom der ogsaa fra denne er taget Initiativet til at løse den, forekommer der mig at ligge for, og det er den: paa den hurtigste og mest energiske Maade at søge at bevare de vedkommende Dele af Landet for Gjentagelsen af den store Ulykke, idet man hjælper med til Opførelsen af de Diger, som de paagjældende Landstrækninger ikke kunne undvære. Selv om man nemlig fraregner den Ugegyldighed, hvormed ikke saa af de Skadelidte have set paa deres Diger, ja, den Lekfindighed, hvormed man paavifelig paa enkelte Steder endog selv har ødelagt eller i alt Fald svækket dem, er det klart, at Diebliffet stiller den Fordring med Hensyn til de Landstrækninger, som kun ligge ubetydelig over dagligt Høivande, at man bør søge at forhindre, at en ekstraordinær Vandflod, selv om den ikke endog kun tilnærmelsesvis naaer den Høide som den sidst indtrufne, udsætter dem for paany at blive hjemløst af lignende Ulykker som dem, der nylig have fundet Sted. Det er efter min Formening ikke blot en Menneffeligheds Fordring, hvis Oplysning tilsigter at fikke de Mennefters Liv og Bøjsker, som leve paa disse Egne, men det vil tillige være økonomisk rigtigt og forstaaeligt at træffe en Foranstaltning, der gaar ud paa at fikke Staten imod, at ikke dens Skatteobjekter gives til Pris for den Slags Naturbegivenheder, hvormed der her er Tale. Den Retning, hvori efter mine Tanker Regjeringens Virksomhed for at

at komme til Hjælp nærmest skulde gaa, er altsaa den, at der med al den Kraft, hvorover den raader, søger at bringe disse Diger i en saadan Stand, at de i alt Fald foreløbig blive ligesaa gode som før Ulykken og ere i Stand til at forhindre, at selv mindre Høivande skal gjøre Skade paany. Jeg nærer heller ikke mindste Tvivl om, at Regjeringen i den Henseende vil finde Bistand ikke blot i de Egne, for hvilke Sagen nærmest har Interesse, men ogsaa i den høie Rigsdag. Det er imidlertid ikke nok at stabe en foreløbig Modstand mod Havet. Den Begivenhed, der er indtruffen, har viist Modvendingen af, at det ikke overlades til den enkelte Privatmand, hvorledes han vil behandle sine Diger; thi Følgerne af Jordsømmelser i saa Henseende ville efter Beskaffenheden af de Landsdele, jeg her nærmest tænker paa, ikke blot kunne ramme den enkelte Mand, men ogsaa kunne føre til beskaagelige Ulykker af samme Omfang og Udstrækning som dem, der sidst ere indtrufne. Jeg paatænker derfor at søge organisere det hele Digeværket og at sætte det under offentlig Kontrol, i hvilken Henseende jeg haaber inden ikke meget lang Tid her i Thinget at kunne fremlægge de fornødne Lovforslag. Naar jeg skulde besvare det Spørgsmaal, som jeg har seet veist fra forskellige Sider, og som gaar ud paa, hvad Regjeringen har gjort ligeoverfor det Paaserede, maatte mit Svar gaa ud paa, at Regjeringen har ladet sin Optraeden være afhængig af Forholdene, idet den har været beredt paa at kunne møde paa ethvert Sted, hvor dens Hjælp maatte fordras, og med de Midler, der stode til dens Raadighed. Det vil saaledes være den ærede Forsamling bekendt, at Marineministeren, strax da Ulykken rygtedes, lod udgaa de Skibe, over hvilke han kunde disponere, til Hjælp for de Søfarende, og jeg for mit Vedkommende lod strax pr. Telegraf afgaa Ordre til samtlige Amtmænd i de paagjældende Amter om, at de personlig havde at indfinde sig paa de skadelidte Steder for ved Siden af at søge at faae Staden konstateret tillige at konferere med den lokale Ovrighed og de kommunale Myndigheder, om og i hvilken Retning der var Anledning for Regjeringen til strax at yde yderligere Hjælp. Det er som Svar herpaa, at ærede Medlemmer i den foreliggende Fremstilling ville finde Meddelelser fra samtlige Amtmænd om, at der intetsteds er fundet Anledning til at paakalde Regjeringens Mellemkomst, forsaavidt der var Tale om at afhjælpe yderligere Nød eller overhovedet taget ved de bedste mulige Midler strax at bringe Andring og Opholdsmulighed tilstede for de vandlidte Beboere, idet det nemlig ved Sammenslutning og Bidrag fra vedkommende Kommune — tallet være ogsaa den Virksomhed, som fra den øvrige Befolknings Side er viist — har været overflødig for Regjeringen at træde til. Ligesom det imidlertid er mig klart, at der er Anledning for Staten til at træde til, naar Talen er om at be-